

16.4.2025

Kurun keskustan asemakaavojen uudistaminen, OAS-vaiheen palauteraportti, alustava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (YLA 21.8.2024) oli nähtävillä 28.8.2024 alkaen ja siihen saatiin viisi (5) lausuntoa ja kaksi mielipidettä: 1. Pirkanmaan ELY-keskus, 2. Pirkanmaan liitto, 3. Pirkanmaan maakuntamuseo, 4. Ylöjärven Vesi Oy, 5. Tampereen kaupunki, mielipide 1 ja mielipide 2.

OAS-vaiheen palauteraportti julkaistaan alustavana versiona osana kehityskuvavaiheen aineistoa. Kehityskuva asetetaan nähtäville osallisten tavoitteiden kokoamiseksi ja selvitysten laatimiseksi ennen asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen laatimista (luonnosvaihetta).

Kaava-aineistoa täydennetään ja tarkistetaan palautteen pohjalta asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä. Varsinainen OAS-vaiheen palauteraportti julkaistaan valmisteluvaiheen nähtäville asettamisen yhteydessä.

Tiivistelmä kaavoituksen merkittävydestä ja vaikutuksista: Voidaan arvioida, että asemakaavan uudistusten perusteella alueelle rakentuu 10-20 uutta omakotitaloa vuoteen 2040 mennessä. Tämä on arviolta keskimäärin yksi omakotitalo ja noin 3-4 uutta asukasta per vuosi. Tämän rakentamisvolyymin vaikutusta alueelle voidaan pitää melko maltillisena. Kaavoituksen yhteydessä päivitetään alueen luonnon, kulttuuriympäristön ja arkeologian arvot, mikä tukee alueen identiteettiä ja vetovoimaisuutta asumisen, loma-asumisen, yrittämisen ja matkailun ympäristönä.

Pirkanmaan ELY-keskus 30.10.2024	Kaavoittajan vastine, alustava
Alueen lainvoimaiset asemakaavat on hyväksytty 1964–2010. ELY-keskus pitää alueen asemakaavojen päivittämistä hyvänä ja tarpeellisenä hankkeena. Maakuntakaava 2040:ssä kaavoitettava alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Maakuntakaavan yleismääräyksen mukaan taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön. Nykytilanteessa suuri osa Kurun keskustan taajama-alueen rannoista on jo rakentunut, jolloin on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että rannoista riittävän suuri osa säilyy rakentamattomina ja osoitetaan virkistyskäyttöön. Maakuntakaavan mukainen Kuru – Seitsemisen - ulkoilureitti tulee huomioida asemakaavassa ja sen käveltävyyteen tulee kiinnittää huomiota. Maakuntakaavassa kaavoitettavalla alueella oleva Kantatie 65 Kyrölahti–Virrat on osoitettu merkittävästi parannettavaksi. Lisäksi alueella maakuntakaavassa on merkitty tärkeät seututiet 337 Kuru– Ruovesi ja 332 Parkano–Kuru. Maakuntakaavassa alue kuuluu myös matkailun ja virkistyskehittelemisen kohdealueeseen ja kaavoitettavan alueen eteläosassa sijaitsee tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue. Suunnittelualueella ei ole lainvoimaista yleiskaavaa. ELY-keskus toteaa, että Ylöjärven kaupungin tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta MRL 36 §:n mukaan. Oikeusvaikutteisen yleiskaavan puuttumisen vuoksi on tarpeen laatia niin kutsuttu yleiskaavallinen tarkastelu, jossa soveltuvin osin otetaan huomioon mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään (MRL 54 §). Pidemmän aikavälin maankäytön suunnittelun ohjaamiseksi oikeusvaikutteinen yleiskaava olisi tarpeen alueella. Suunnittelualueelle sijoittuu Kurun Kirkonmäen valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-alue) sekä maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Keihäslahden kulttuurimaisema, johon kuuluvat	Ylöjärven kasvuohjelman mukaan koko Kurun alueella asukasmäärän lisäys on noin 80 asukasta vuoteen 2040 mennessä. Kyseessä olevalla noin 200 hehtaarin asemakaava-alueella lisäys on noin kolmesta neljään asukasta vuodessa ja yhteensä noin 50 asukasta tavoitevuoteen 2040 mennessä. Alue on maakuntakaavan mukaan valtaosin taajamatoimintojen aluetta. Mitkä rannat luetaan Kurun keskustan taajama-alueen rantoihin? Suuri osa Kurun keskustan asemakaavamuutoksen ranta-alueesta on rakentamattomina. Tavoitteena on säilyttää rannoista riittävän suuri osa rakentamattomina ja osoittaa virkistyskäyttöön. Kuru – Seitsemisen -ulkoilureitti on tavoitteena huomioida asemakaavassa ja kiinnittää sen käveltävyyteen huomiota. Asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä laaditaan yleiskaavallinen tarkastelu, jossa soveltuvin osin otetaan huomioon mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään (MRL 54 §).

16.4.2025

Keihäslahden kansakoulu vuodelta 1881 ja Kurun ulkomuseo. Suunnittelualue sijoittuu myös Maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön Kosken kulttuurimaiseman alueelle. Kaava-alueella tulee asiantuntijan toimesta inventoida kulttuuriympäristön ja maiseman arvot ja päivittää niiden säilyttämisen kannalta tarvittavat kaavamääräykset kaavatasolle soveltuvalle tarkkuudella. Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Arvioitavat vaikutukset” -kohtaan tulee lisätä vaikutukset kulttuuriperintöön MRA 1 §:n mukaisesti. ELY-keskus kannustaa kiinnittämään huomiota kaavan ilmastovaikutuksiin (MRA 1 §). Tukena työskentelyyn voi jo aivan kaavoituksen käynnistymisvaiheessa käyttää esimerkiksi Pirkanmaan ELY-keskuksen julkaisemaa KILVA-työkalua (www.ymparisto.fi/KILVA). Työkalun lopputuloksena syntyy tarkistuslista seikoista, jotka kuvaavat kaavan vahvuuksia ja heikkouksia. Tulokset toimivat lähtökohtana tarkemmille selvityksille tai jatkokeskustelulle. Ilmastotavoitteista olisi hyvä linjata kirjallisesti kaavan tavoitteissa. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan hulevesien hallinnan yleisenä tavoitteena on kehittää hulevesien suunnitelmallista hallintaa erityisesti asemakaava-alueilla. Hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla vastaa kunta. Suunnittelualueelle tulee laatia asemakaavatasoinen hulevesien hallintasuunnitelma, jossa otetaan huomioon maankäytön muutoksen vaikutus kertyvien hulevesien määrään ja laatuun. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999 §103c) mukaisesti hulevesien hallinnan tavoitteena tulee olla hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen niiden kerääntymispaikalla sekä hulevesistä ympäristölle ja kiinteistölle aiheutuvien haittojen ja vahinkojen ehkäisemien ottaen huomioon ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä. Myös vesihuollon toiminta-alueet tulee tarkastella kaavan yhteydessä. Kaava-alueen rantojen uusien rakennuspaikkojen selvittämisen yhteydessä tulee selvittää myös alueiden tulvariski sekä alimmat rakentamiskorkeudet.

Myös alueen ekologinen verkosto ja sen säilyminen on arvioitava ja turvattava kaavoitettavalla alueella. Suunnittelualueen eteläiseen osaan sijoittuu tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, joka tulee ottaa huomioon kaavoituksessa. Kaavoitettavalla alueella on havaittu pilaantuneen maaperän alueita. Kaavoituksessa tulee ottaa huomioon nämä kaava-alueella tiedossa olevat pilaantuneet alueet. Luonto Alueen voimassa olevat asemakaavat on laadittu vuosien 1960–2010- välillä. Suomen lajien ja luontotyyppien uhanalaisuusarviot on päivitetty vuosina 2018 ja 2019, ja luonnonsuojelulaki on uudistettu vuonna 2023. Alueelta ei ole olemassa ajantasaista kattavaa luontoselvitystä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan koko alueelle on tarpeen laatia yleiskaavatasoinen luontoselvitys, jossa määritellään alueen arvokkaimmat luontoarvokohteet, jotka huomioidaan kaavassa ja sen määräyksissä rakentamattomina alueina. Ennakkotietojen perusteella arvokkaita alueita lajiston ja ekologisen verkoston kannalta sijaitsee erityisesti Hevossaareissa, Yläisjärven ja Näsijärven välisellä uomaosuudella ja sen ranta-alueilla, Kurunvirran alueella sekä Hoppasen uimarannan itäpuolen metsikössä. Alueille, joille ollaan osoittamassa muuttavaa maankäyttöä, tulee tehdä tarkempi asemakaavatasoinen luontoselvitys, jossa selvitetään alueen luontoympäristön nykytila ja alueella mahdollisesti esiintyvät arvokkaat luontotyypit tai lajit. Alueen luontoselvityksen tilaamisessa ja laadinnassa suositellaan hyödynnettävän Luontoselvitykset ja

ELY-keskus tuo esiin lausunnossaan, että ”pidemmän aikavälin maankäytön suunnittelun ohjaamiseksi oikeusvaikutteinen yleiskaava olisi tarpeen alueella”. Tämä on alueidenkäyttölain hengen mukainen tavoite, mutta voidaan kysyä, että mitkä olisivat ne näkökulmat, jotka yleiskaavalla toisivat lisäarvoa laadittavana olevan asemakaavan päivityksen rinnalle? Alueelle ei ole tiedossa maankäytön muutoshankkeita eikä suunnittelun tavoitteita ja alueen väestön kasvu arvioidaan Ylöjärven kasvuohjelmassa hyvin maltilliseksi. Asemakaavoituksen ja sen yhteydessä laadittavien selvitysten avulla pystytään tunnistamaan ja turvaamaan alueen arvot pitkälle tulevaisuuteen.

Laaditaan selvitys hulevesien hallinnasta.

Kaava-alueella inventoidaan kulttuuriympäristön ja maiseman arvot ja päivitetään niiden säilyttämisen kannalta tarvittavat kaavamääräykset kaavatasolle soveltuvalle tarkkuudella.

Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Arvioitavat vaikutukset” -kohtaan lisätään vaikutukset kulttuuriperintöön MRA 1 §:n mukaisesti.

ELY-keskus kannustaa kiinnittämään huomiota kaavan ilmastovaikutuksiin (MRA 1 §). Tukena työskentelyyn käytetään jo kaavoituksen käynnistymisvaiheessa Pirkanmaan ELY-keskuksen julkaisemaa KILVA-työkalua.

Alueen rakentamisvolyymin vaikutusta alueeseen voidaan pitää melko maltillisena. Kaavamuutoksen ilmastovaikutukset lienevät näin ollen melko samansuuntaiset kuin nykytilanteen ilmastovaikutukset.

Alueelle laaditaan tarvittavat luontoselvitykset.

16.4.2025

luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle – 2. korjattu painos -oppaassa annettuja ohjeita ja suosituksia. Alueen luontoselvityksissä tulee huomioida seuraavat asiat: - Alueella esiintyvät luontotyytit. Erityishuomiona alueella mahdollisesti esiintyvät: o uhanalaiset luontotyytit o luonnonsuojelulain suojellut luontotyytit o vesilain mukaiset vesiluontotyytit (lähde, tihkupinta, noro, puro) o metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt

Alueen pesälinnuston havainnointi luontoselvitysten tekemisen yhteydessä. Erityisesti tulee kiinnittää huomioita pesäpaikkauskollisten lintujen mahdollisten pesäpaikkojen esiintymiseen alueella (luonnonsuojelulaki 70 §). Alueella on havaintoja mm. kanahaukasta ja viirupöllöstä. LUOMUS ylläpitää petolintujen pesäpaikkarekisteriä. - Liito-oravan esiintyminen koko alueella, erityisesti alueilla ja niiden lähialueilla, joihin osoitetaan puustoa muuttavaa maankäyttöä. Paras aika liito-oravaselvityksen tekemiselle on maaliskoukokuu. - Viitasammakon esiintyminen ranta-alueilla, joille osoitetaan muuttavaa maankäyttöä. Viitasammakoselvitys tehdään viitasammakon kutuaikaan (huhtikuun loppu-toukokuun alku, riippuu kevään säistä). - Luontodirektiivin liitteen IV sudenkorennoille soveltuvien elinympäristöjen esiintyminen ranta-alueilla, joille osoitetaan muuttavaa maankäyttöä. Jos esiintyy potentiaalista elinympäristö em. lajeille, tulee tehdä tarkempi selvitys. Sudenkorentojen selvitysajat vaihtelevat lajikohtaisesti, ajoittuen kesä-heinäelokuulle. - Mikäli alueella on sellaisia vanhoja rakennuksia, jotka aiotaan purkaa, tai joiden lähiympäristöön osoitetaan muuttavaa maankäyttöä, ja joissa voi olla lepakoille soveltuvia rakennuksen osia (ullakko, kellari, hormit), tulee selvittää, onko alueella potentiaalisesti lepakoille arvokkaita alueita (esiselvitys). Tarvittaessa tulee tehdä tarkempi lepakkoselvitys (touko-syyskuu). Lepakkokartoituksiin ja niiden tarpeeseen voi tutustua tarkemmin lepakkoselvitysohjeissa: https://lepakko.fi/lepakot/Aineistot/SLTY_lepakkokartoitusohjeet_20_23.pdf Maantiet ja liikenne

Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueelle (Lvastuualue) ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. L-vastuualue tuo kuitenkin esiin seuraavia asemakaavassa ja sen prosessissa huomioitavia asioita. Asemakaava-alueen maanteiden merkinnät tulee osoittaa maankäyttö- ja rakennuslain 83 § 4 momentin mukaisesti. Yhdystieluokkaiset maantiet 14270 (Virastotie) ja 14269 (Niemiyläntie) tulee osoittaa asemakaavassa katuina. Maanteiden muuttuminen kunnan kaduksi tapahtuu MRL 86a § mukaisella kunnan tekemällä kadunpito päätöksellä, joka tulee tehdä, kun tietä ympäröivä alueidenkäyttö on jo pääosin toteutunut, alueidenkäytön tarpeet tielle tehtäviin sopimuksiin ja lupiin on runsasta sekä tien merkitys yleiselle liikenteelle on vähäinen. Kantatie 65 (Poikeluksentie-Virtaintie) sekä seututiet 332 (Luoteentie) ja 337 (Karjulantie) osoitetaan asemakaavassa LT-merkinnällä. Asemakaavamuutoksella voidaan maanteiden nykyisiä leveyksiä liikennealuevarauksia kaventaa, nämä mahdollisuudet tulee tutkia asemakaavaprosessin kuluessa yhteistyössä L-vastuualueen kanssa. Lähtökohtaisesti maanteiden LT-alueet voidaan osoittaa asemakaavassa tiealueen nk. tiekiinteistön mukaisena, jos tielle ei ole tulossa sellaista parantamistarvetta, joka edellyttää tiealueen laajentamista.

16.4.2025

Vaikka Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssa kantatielle 65 on osoitettu ”Merkittävästi parannettava tie” -merkintä, ei se L-vastuualueen näkemyksen mukaan tarkoita tien leventämistä eikä muutakaan merkittävää tien estevaikutusta lisäävää parantamista. Maakuntakaavaprosessin aikana L-vastuualue toi esiin, että kantatietä 65 on tavoitteena parantaa normaalin tienpidon parantamistoimenpitein erikseen tehtävien selvitysten ja suunnitelmien sekä aikataulujen mukaisesti eri sidosryhmien kanssa vuorovaikutuksessa eikä maakuntakaavan merkinnällä ole vaikutusta teiden parantamistarpeiden priorisointiin. Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa kantatien 65 Kurun suuntaan on tunnistettu merkittävänä tieosuutena, mutta se ei kuulu merkittävästi kehitettäviin tieosuuksiin. Liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpidesuunnitelmassa on tunnistettu tarve pienehköjen liikenneturvallisuutta ja tien sujuvuutta parantavien toimenpiteiden suunnittelulle, joilla ei ole vaikutusta mm. tien tarvitsemaan tilaan. Tällä hetkellä L-vastuualueella ei ole käynnissä Kurun kohdalla kantatien 65 eikä muidenkaan maanteiden parantamiseen tähtäävää suunnittelua. Asemakaavan aluevarauksissa on syytä huomioida vuonna 2018 tehdyn Pirkanmaan ELY-keskuksen jalankulku- ja pyöräilyväylien tarveselvityksessä esiin tulleet jalankulku- ja pyöräilyväylä- sekä alikulkutarpeet. Pääosin em. tarpeiden toteuttamisvastuu määriteltiin selvityksessä kunnille. Suunnittelun edetessä, kun kaavaratkaisu hahmottuu, on todennäköisesti tarve tarkastella myös liikenneverkkoa sekä maanteilla jo olevia ja sinne mahdollisesti tulevia liittymiä. Lähtökohtaisesti kantatielle 65 ei uusia liittymiä tule osoittaa, nykyisiäkin liittymiä voi olla tarve järjestellä uudestaan. Myös seututeillä suhtaudutaan kriittisesti uusiin liittymiin. Myös maastomalliin pohjautuvan meluselvityksen tarve voidaan arvioida vasta, kun alueidenkäytön laajentamisen tarpeet maanteiden läheisyydessä on tiedossa. Melua voidaan likimääräisesti tarkastella nk. melun putkimallilla, joka huomioi väylän liikennemäärän, raskaan liikenteen osuuden sekä nopeusrajoituksen. Pirkanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue esittää, että edellä kerrottujen liikenneverkon asioiden osalta järjestetään riittävän aikaisessa vaiheessa työneuvottelu. Edellä esiin tuodut asiat mm. jalankulku- ja pyöräily-yhteystarpeet sekä tieto melun likimääräisestä tasosta voisi tuoda lisäarvoa jo alueelle tehtävään kehityskuvatyöhön. L-vastuualue varautuu tarvittaessa välittämään tietoa em. asioista kaavoittajalle, jos tiedoille on tarvetta. Lausunnon valmisteluun on osallistunut liikenteen ja maankäytön asiantuntija Minna Huttunen Liikenne ja infrastruktuuri – vastuualueelta. Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen rakennetun ympäristön yksikössä. Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Olli Järveläinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Pauliina Pelkonen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti.	Asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä kirjataan kantatien 65 merkityksen kuvausta kaavaselostukseen. Selvitetään kantatien 65 meluvaikutuksia. Tavoitteena ei ole osoittaa uusia liittymiä kantatielle 65. Maanteiden läheisyyteen ei ole tavoitteena laajentaa maankäyttöä. Liikenneverkon asioiden osalta järjestetään riittävän aikaisessa vaiheessa työneuvottelu.
---	---

Pirkanmaan liitto	Kaavoittajan vastine, alustava
Teknisluonteisena tarkistuksena Pirkanmaan liitto esittää osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan seuraavia täydennyksiä/päivityksiä (sinisellä fontilla): s.1, kappale Suunnittelualue / Asemakaava-aluetta laajennetaan vähäisesti pohjoiseen siten, että maakunnallisesti merkittävä Kosken Keihäslahden kulttuurimaisema luetaan mukaan. (Huom! Keihäslahden kulttuurimaisema sijaitsee Kurun keskustan eteläpuolella) s.3, kappale Pirkanmaan maakuntakaava 2040 / Maakuntakaavassa alueella sijaitsee mm. maakunnallisesti merkittävät rakennettu rakennetut kulttuuriympäristöt (Kurun Kosken ja Keihäslahden kulttuurimaisemat) Pohjois-eteläsuunnassa sijaitseva kantatie 65 jakaa asemakaavoitetun alueen kahtia. Maakuntakaavassa tielle on osoitettu Merkittävästi parannettava kantatie -merkintä. (Linkki määräykseen: https://tieto.pirkanmaa.fi/data/MKK2040/kaavamerkinnat.pdf#page=34) Asemakaava-alueen eteläosaan ulottuu maakuntakaavassa osoitettu Tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue - merkintä (Karusta) (Linkki määräykseen: https://tieto.pirkanmaa.fi/data/MKK2040/kaavamerkinnat.pdf#page=29) Kaavasunnittelussa tulee ottaa huomioon myös maakuntakaavan yleismääräykset, mm. taajamien rakentamattomiin ranta-alueisiin sekä yhdyskuntien vedenhankintaan (Näsijärven vesialue) liittyen. (Linkki määräykseen: https://tieto.pirkanmaa.fi/data/MKK2040/kaavamerkinnat.pdf#page=5) s.5, kappale Osalliset / Osallisten joukkoon olisi hyvä lisätä Kuru-Seura ry. Pirkanmaan liitto ei tässä vaiheessa anna erillistä viranhaltijapäätöstä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Täydennetään ja tarkistetaan kaava-aineistoa asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä.

Pirkanmaan maakuntamuseo	Kaavoittajan vastine, alustava
Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikon mukaisesta kaavahankkeesta. Suunnittelualueena on laaja Ylöjärveen vuonna 2009 liitetyn Kurun keskustan nykyinen asemakaava-alue, poislukien eteläpuolinen Tammikankaan teollisuusalue. Tavoitteena on vanhentuneiden kaavojen ajantasaistaminen, minkä lisäksi tutkitaan mahdollisuutta osoittaa alueelle omarantaisia pientalotontteja. Tutustuttuaan hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) alueellinen vastuumuseo toteaa seuraavaa. Kurun alueella on pitkä ja monivaiheinen historia, joka paikoin yhä näkyy suunnittelualueen ja sen lähiympäristöjen rakennetussa ympäristössä ja maisemassa. Pienestä harvaan asutusta agraariyhteisön kirkonkylästä on kehittynyt 1900-luvun aikana taajama palveluineen ja sitä ympäröivine asuinalueineen. Vanhentuneiden ja osin toteutumatta jääneiden kaavojen uudistaminen on lähtökohtaisesti myönteistä ja tarjoaa mahdollisuuden myös alueen kulttuuriympäristöarvojen selvittämiseen ja huomioimiseen. Omarantaisten pientalotonttien osoittaminen on kulttuuriympäristön kannalta haastavampaa ja edellyttää huolellisia selvityksiä sekä vaikutusten arviointia. OAS:n arvioitavien vaikutusten listaan tuleekin lisätä kulttuuriympäristöön (arkeologinen kulttuuriperintö, rakennettu ympäristö, kulttuurimaisemat) kohdistuvien vaikutusten arviointi. Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittäviä ja asemakaavassa huomioitavia alueita ja kohteita ovat mm. valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Kurun kirkonmäki (RKY-inventointi, Museovirasto, 2009), jolla sijaitsevat puukirkko ja seurakuntatalo apurakennuksineen sekä kahdesta osa-alueesta muodostuva Kurun kosken ja Keihäslahden kulttuurimaisemat -niminen maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt 2016, Pirkanmaan liitto), jolla sijaitsevat Keihäslahden kansakoulu, Kurun ulkomuseo, Koskin kantatalo sekä 1900-luvun alun pienasutusta ja huviloita. Vähintään paikallisesti merkittäviä ovat monet Kurun kuntakeskuksen hallintoa, palveluja tai asumista varten rakennetut rakennukset ympäristöineen (mm. entinen kunnantalo, neuvola, terveysasema, apteekki ja pappila). Kaava-alueen länsipuolelle jäävä vuonna 1937 toimintansa aloittanut Kurun metsäopisto muodostaa merkittävän ja kiinteästi kuntakeskuksen liittyvän kokonaisuuden. Maakuntamuseo esittää tutkittavaksi, voitaisiinko metsäopiston alue sisällyttää kaava-alueeseen. Alueen rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman arvoista ei ole käytettävissä koko suunnittelualueen kattavaa ja asemakaavan tarpeisiin riittävää selvitystä, jonka perusteella olisi mahdollista arvioida kaavan vaikutuksia tai osoittaa tarpeelliset suojelumerkinnot. Suunnittelualueelta ja sen lähivaikutusalueelta tuleekin kaavamuutoksen ja sen vaikutusten arvioinnin tueksi laatia asemakaavatasoinen (pihapiiri- ja rakennuskohtainen) rakennetun ympäristön ja maiseman selvitys. Selvityksessä tulee hyödyntää aiempien selvitysten tietoja, päivittää ja täydentää niitä.	Täydennetään ja tarkistetaan kaava-aineistoa asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä. Laaditaan rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologian selvitykset sekä maisemallinen tarkastelu.

16.4.2025

Selvityksestä tulee käydä ilmi alueen historian ja rakentumisen keskeisimmät vaiheet sekä luonnehtia suunnittelualueen ja sen lähivaikutusalueiden rakennettua ympäristöä ja maisemakuvaa. Maisemasta tulee huomioida sen ominaispiirteet, kuten avoimet maisematilat, keskeiset näkymäsuunnat, kiintopisteet ja muutosherkät alueet. Kohteina on huomioitava ennen vuotta 2000 rakennetut kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävät aluekokonaisuudet, pihapiirit, rakennukset, tiet, sillat yms. Yksittäisistä arvokkaiksi tunnistettavista rakennuksista tulee esittää perustiedot (mm. rakennusvuosi, suunnittelija, päärakennusmateriaalit, julkisivumateriaalit, käyttötarkoitus), merkittävimmät muutokset, nykytila, säilyneisyys sekä määritellä rakennusten (tai niiden osien) keskeiset ominaispiirteet, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot. Pirkanmaan maakuntamuseolta voi tarvittaessa tiedustella lisäohjeita selvityksen laatimista varten. Selvitys tulee sisällyttää kaava-aineistoihin ja sen tulokset huomioida kaavaratkaisussa ja -merkinnöissä sekä kaavan vaikutustenarvioinnissa.

Kaava-alueelta ei tunneta ennestään kiinteitä muinaisjäänköksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Alueen halki kulkee kuitenkin historiallinen Ylöjärvi-Kuru-Ruovesi -tielinja (Peränkunnantie), jonka yleisestä käytöstä pois jääneet osat voivat täyttää arkeologisen suojelukohteen kriteerit. Tällaista tielinjaa voi olla ainakin kaava-alueen pohjoisosassa, jossa tielinja eroaa joen ylityspaikan osalta ja hieman siitä etelään nykyteistä. Tielinja tulee mainita OAS:ssa suunnittelualueen lähtötietoja esittelevässä kohdassa.

Kaava-aluetta koskee Kihniön, Kurun ja Parkanon alueella tehty inventointi vuodelta 1974 (Kihniön, Kurun ja Parkanon pikainventointi 1974). Inventointi on vanhentunut ja sen tutkimusalue on laaja, eikä käsillä olevan kaavan suunnittelualuetta täten ole voitu inventoida asemakaavoituksen vaatimalla tarkkuudella. On siis pidettävä mahdollisena, että asemakaavan alueelta löytyisi ennestään tuntemattomia esihistoriallisia tai historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäänköksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Niiden huomioonottaminen kaavassa edellyttää arkeologisen tarkkuusinventoinnin suorittamista MRL 9 §:n mukaisesti. Arkeologisen selvityksen tarve tulee kirjata kaavahankeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Tarkkuusinventoinnissa tulee tarkastaa ainakin kaava-alueen rakentamattomat osat sekä arkeologista potentiaalia omaavat muut alueet. Inventoinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota muuttuvan maankäytön alueisiin sekä selvittää kaava-alueen osalta historiallisen tielinjan nykytila ja sen yleisestä käytöstä poistuneet osat. Kaavan suunnittelualueella sijaitsee myös historiallisten kylien välisiä rajoja ja 1800-luvun pitäjänkartassa esiintyvä myllynpaikka, jotka tulee ottaa huomioon inventoinnissa.

Arkeologisia tutkimuksia voidaan tehdä vain lumettomissa olosuhteissa, sulan maan aikana. Tutkimuksissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Inventoinnissa tulee käyttää ajantasaisinta ja tarkinta saatavana olevaa laserkeilausaineistoa; käytetyn laserkeilausaineiston lähde ja tarkkuus tulee ilmoittaa. Tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena Pirkanmaan maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi). Maakuntamuseo arvioi muinaisjäänköksiin kajoamattoman kenttätutkimuksen raportin ja pyytää tarvittavat muutokset tekijältä. Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa

16.4.2025

sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Hyväksytty raportti tallennetaan Museoviraston sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa https://asiat.museovirasto.fi/. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava raportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajien nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset paikkatietomuodossa. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta. Tämä lausunto on liitettävä tutkimusta koskevaan tarjouspyyntöön. Kaavaluonnos aineistoinen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten	
--	--

Ylöjärven Vesi Oy	Kaavoittajan vastine, alustava
Ylöjärven Vesi Oy lausuu kaavojen uudistamiseen seuraavaa. Vesilaitos tulee pitää kaavoitusvaiheissa aktiivisesti mukana ja mahdollisten uusien asuinalueiden viemärien suunnitteluun on varattava aikaa vähintään 6 kuukautta. Uudet rakentamispaidat pyritään liittämään nykyiseen jätevesiviemäriverkostoon ns. jälkiliitoksina joka saattaa edellyttää kiinteistöiltä kiinteistöpumppaamon rakentamista. Huomiona vielä että Kurun alueellahan vesijohdoista vastaa Kurun vesiosuuskunta.	Täydennetään ja tarkistetaan kaava-aineistoa asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä.

Tampereen kaupunki	Kaavoittajan vastine, alustava
Nysse on järjestänyt joukkoliikennepalveluita Ylöjärven Kuruun vuodesta 2016, kun Ylöjärvi liittyi täysimääräisesti osaksi Nyssen toimivalta-alueen. Liikennepalvelu Kurussa muuttui ensimmäisen kerran elokuussa 2020, kun linjalla 85 Kuru-Virrat välisestä liikenneteestä luovuttiin Pirkanmaan ELY-keskuksen sekä Nyssen välillä. Seuraava muutos joukkoliikennepalvelussa toteutettiin Kurussa elokuussa 2021, kun liikennöinti Tampereen keskusta vaihdottomasti lakkautettiin linjastouudistuksen yhteydessä. Nykyisellään Kuruun liikennöidään Nyssen toimesta kolmevuoroparia arkisin ja viikonloppuisin vuoropari.	Täydennetään ja tarkistetaan kaava-aineistoa asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä.

16.4.2025

Aikaisempina liikennöintivuosina vuoroja arkisin Kurun ja Soppeenmäen välillä on tarjottu vähintään yhdeksän vuoroparia arkisin. Nysse on seurannut aktiivisesti Kurun joukkoliikenteen matkustajamäärän kehittymistä. Kurun matkustajamäärien kehityksen osalta vuosien 2019-2023 välillä Kurun nousijamäärä Kurun ja Parkkuun th välillä on keskimäärin arkisin ollut 34 nousijaa. Huippuvuosi nousijamäärän osalta oli vuosi 2022,jolloin nousuja tehtiin keskiarvallisesti arkipäivisin 40. Parkkuun th ja Kyrönlahden välillä nousijamäärä on vaihdellut vuosien 2019-2023 välillä arkipäivisin 5-13 nousun välillä. Matkustajamäärä ei Kurussa ole kehittynyt tai muuttunut merkittävästi. Vielä vuonna 2023 yhtä nousua linjalla 85 Kurusta ja Mutalasta Soppeenmäkeen tuettiin lähes 5 eurolla. Syksyllä 2024 nousijamäärä oli Kurun ja Parkkuun th välillä 18 nousua ja Parkkuun th:n ja Kyrönlahden välillä 4 nousua. Elokuussa 2024 yhtä nousua linjalla 85 tuettiin 3 eurolla. Nyssessä ei nähdä tulevaisuudessa kustannustehokkaana ratkaisuna kehittää Kurun joukkoliikenneyhteyksiä. Liikennepalvelu ja joukkoliikenteen järjestäminen Kurun alueella pohjautuu pitkälti koulukuljetuksiin. Joukkoliikenteen osalta matka-ajassa ei pystytä kilpailemaan henkilöauton kanssa eikä liikennöintiajoissa pystytä tarjoamaan erityisen laajoja liikennöintiaikoja. Vaikka kaavamuutoksella pystyttäisiinkin tarjoamaan lisäasuntotuotantoa alueella, joukkoliikenteestä ei pystytä rakentamaan kilpailukykyistä vaihtoehtoa omalle henkilöautolle ilman erittäin merkittävää Ylöjärven kaupungin subventaatiota.	
--	--

Mielipide 1	Kaavoittajan vastine, alustava
Hei! Katselin suunnitelmaa läpi. Osallisia ovat mm.: Listalta puuttuu mm. Elenia ja ElmoNet Oy. Ovat vahvoja toimijoita alueella. Kaavassa pitää osoittaa uusi paikka jäteastioille, jotka ovat nykyään paloaseman ja Salen parkkipaikalla. Tori on siinä vieressä, reunalla olevat astiat haisevat. Uusi paikka olisi siellä vanhan päiväkodin vieressä tien toisella puolella. Siellä ne olivatkin jo vähän aikaan, kun olivat jonkin remontin tiellä.	Täydennetään ja tarkistetaan kaava-aineistoa asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä.

--	--

Mielipide 2	Kaavoittajan vastine, alustava
Hei! Voisiko Kurussa siihen Kalliopään alueelle kaavoittaa ns. pienien omakotitalojen alueen. Joissakin kunnissa on tehty näitä alueita. Vaihtoehtoja rakentamiseen lisää. Ympärillä lähistöllä on luontoa, palveluita, ja nyt tulee se uusi koulu. Kurun alueen tontteja pitäisi nyt markkinoida, kun uusi koulukin tulee.	Täydennetään ja tarkistetaan kaava-aineistoa asemakaavan valmisteluvaiheeseen edettäessä.